
Uchwały Wydziału Wykonawczego Naczelnej Rady Adwokackiej

Palestra 2/1(5), 100-107

1958

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

NACZELNA RADA ADWOKACKA

Uchwały Wydziału Wykonawczego Naczelnej Rady Adwokackiej

1 UDZIELANIE RADOM ADWOKACKIM DO WGLĄDU AKT OSOBOWYCH B. SĘDZIÓW UBIEGAJĄCYCH SIĘ O WPIS NA LISTĘ ADWOKATÓW

(uchwała Wydziału Wykonawczego Naczelnej Rady Adwokackiej
z dnia 9 sierpnia 1957 r.)

Wydział Wykonawczy Naczelnej Rady Adwokackiej, po rozpoznaniu pisma Rady Adwokackiej w S. z dnia 24 czerwca 1957 r. o zajęcie stanowiska w sprawie udzielania radom adwokackim do wglądu akt osobowych b. sędziów,

postanowił:

zwrócić się do Ministra Sprawiedliwości o polecenie prezesom sądów udzielania radom adwokackim do wglądu akt osobowych b. sędziów ubiegających się o wpis na listę adwokatów.*

Uzasadnienie

Jak wynika z pisma Rady Adwokackiej w S. z dnia 24 czerwca 1957 r., Prezes Sądu Wojewódzkiego w S. odmówił udzielenia Radzie Adwokackiej do wglądu akt osobowych byłych sędziów ubiegających się o wpis na listę adwokatów, motywując odmowę tym, że „nie ma podstawy prawnej do udzielania akt osobowych b. sędziów.”

Stanowisko zajęte przez Prezesa Sądu Wojewódzkiego w S. wskazuje na konieczność ujednoczenia praktyki w sprawie udzielania radom adwokackim do wglądu akt osobowych b. sędziów, którzy ubiegają się o wpis na listę adwokatów.

Zdaniem Naczelnej Rady Adwokackiej istnieje podstawa prawna do udzielania radom adwokackim do wglądu akt osobowych b. sędziów.

Według art. 40, 41 i 43 ust. 1 ustawy o ustroju adwokatury rada adwokacka, decydując o wpisie na listę adwokatów, powinna ocenić i ustalić, czy ubiegający

---

* Patrz pismo okólne Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 14.IX.1957 r. nr 6/57/A, podzielające słuszność niniejszej uchwały.

się o wpis odpowiada ustawowym wymaganiom pod względem kwalifikacji zawodowych i osobistych. W stosunku do byłego sędziego należy w szczególności ustalić, czy zajmował on co najmniej przez trzy lata stanowisko sędziowskie, czy daje rękojmię wykonywania zawodu adwokata zgodnie z zadaniami adwokatury w Polsce Ludowej i czy jest nieskazitelnego charakteru. Wobec tego wgląd w akta osobowe, które obejmują dane dotyczące okresu zajmowania przez b. sędziego stanowisk sędziowskich, jest niezbędny dla oceny ustawowych kwalifikacji kandydata i dla podjęcia decyzji o jego dopuszczeniu do wykonywania zawodu adwokata.

Rada adwokacka działa w tym zakresie na podstawie ustawowego poruczenia jako pierwsza instancja, na której ciąży obowiązek zebrania możliwie dokładnych danych o kandydacie do zawodu adwokata. Dane te mają stanowić podstawę nie tylko własnej decyzji rady adwokackiej jako pierwszej instancji, lecz również decyzji Ministra Sprawiedliwości jako drugiej instancji, który orzekając w sprawach wpisu na listę adwokatów opiera się na materiale zebrany przez radę adwokacką.

Ta ustawowo określona rola rady adwokackiej w zakresie wpisu na listę uprawnia radę adwokacką do korzystania z dostępu do akt osobowych byłego sędziego i uzasadnia pod względem prawnym żądanie użyczenia tych akt do wglądu. Akta nie mogą uchodzić za tajemnicę służbową wobec rady adwokackiej, skoro według art. 2 dekretu z dnia 26 października 1949 r. o ochronie tajemnicy państwowej i służbowej (Dz.U. Nr 55, poz. 437) dokumenty stanowią tajemnicę służbową tylko wobec osób, którym ze względu na dobro służby nie powinny być udostępnione, jako osobom do tego nie uprawnionym.

Z tych założeń wychodząc, Naczelna Rada Adwokacka zwraca się do Ministra Sprawiedliwości o polecenie prezesom sądów udzielania radom adwokackim do wglądu akt osobowych byłych sędziów ubiegających się o wpis na listę adwokatów.

2. OBOWIĄZEK UZGADNIANIA MIĘDZY ADWOKATAMI WNIOSKÓW O ZMIANĘ KOLEJNOŚCI ROZPRAW NA WOKANDZIE SĄDOWEJ

(uchwała Wydziału Wykonawczego Naczelnej Rady Adwokackiej
z dnia 9.VIII.1957 r.)

Wydział Wykonawczy Naczelnej Rady Adwokackiej, po rozpoznaniu sprawy z odwołania adw. R. S. od uchwały Rady Adwokackiej w Z. G. z dnia 13 kwietnia 1957 r.,

postanowił:

zaskarżoną uchwałę Rady Adwokackiej w Z. G. uchylić i sprawę przekazać tejże Radzie Adwokackiej do ponownego rozpoznania.

Uzasadnienie

Adw. R.S. z N.S. złożył do Rady Adwokackiej w Z.G. skargę na postępowanie adw. A., podając następujący stan faktyczny:

Na rozprawie przed Sądem Powiatowym w G. prosił przewodniczącego kompletu o rozpoznanie 4 sprawy z wokandy przed sprawą 3, a to z tego względu, że musi wracać do N.S. do chorej żony i że sam źle się czuje. Przewodniczący uzależnił zmianę kolejności od zgody adw. A., która występowała w sprawie 3. Adw. A. odmówiła twierdząc, że też spieszy się do N.S.

Rada Adwokacka w Z.G. uchwałą z dnia 13 kwietnia 1957 r. uznała skargę adw. S. za bezzasadną z następujących przyczyn:

Adw. S. zwrócił się z prośbą o zmianę kolejności spraw wprost do przewodniczącego rozprawy bez uprzedniego uzgodnienia z adw. A., która występując w sprawie 3 z wokandy była zainteresowana w ustaleniu kolejności. Pomijając osobę adw. A., adwokat S. — zdaniem Rady Adwokackiej w Z.G. — wykazał brak taktu i poszanowania dla słusznie urażonej ambicji osobistej adw. A., a nadto stworzył przed sądem pozory braku koleżeństwa, życzliwości i grzeczności między adwokatami. Wszelkie zmiany kolejności rozpraw, za zgodą przewodniczącego kompletu sądu, mogą mieć miejsce dopiero po uprzednim wzajemnym uzgodnieniu między zainteresowanymi adwokatami. Zwracanie się bezpośrednio do przewodniczącego, z pominięciem zainteresowanego adwokata jest koleżeńskim nie-taktem.

Od powyższej uchwały Rady Adwokackiej wniósł odwołanie adw. S. twierdząc, że sprawa została rozpatrzona jednostronnie, albowiem uznano za niewłaściwe jego zachowanie się, pominięto zaś fakt, że adw. A. nie powinna była powodować się jedynie urażoną ambicją osobistą, lecz obowiązana była uwzględnić sytuację drugiego, i to starszego wiekiem, kolegi, który sam był niezdrów i spieszył się do poważnie chorej żony.

Skarżący uważa stanowisko zajęte przez adw. A. za niehumanitarne.

Wydział Wykonawczy Naczelnej Rady Adwokackiej zważył, co następuje:

Całkowicie słuszne i trafne jest stanowisko Rady Adwokackiej w Z.G., że wszelkie wnioski adwokatów o zmianę kolejności rozpatrywania spraw powinny być uprzednio uzgodnione z zainteresowanymi adwokatami, zwracanie się zaś adwokata bezpośrednio do przewodniczącego rozprawy — z pominięciem zainteresowanych adwokatów — jest niewłaściwe.

Z drugiej jednak strony względy koleżeństwa wymagają, aby adwokaci, do których zwraca się kolega o wyrażenie zgody na zmianę kolejności spraw, nie odmawiali zgody, jeśli podane im powody są wiarygodne i poważne. Na przykład, w razie choroby adwokata lub osoby mu bliskiej, ze względu na kolizję terminów lub inne tym podobne ważne przyczyny względy koleżeństwa nie zezwalają na odmowę. Kwestia urażonej ambicji osobistej nie może w tych wypadkach odgrywać decydującej roli. Ewentualne nietaktowne postępowanie jednego adwokata nie uprawnia drugiego do reagowania również w niewłaściwy sposób.

W danym wypadku należałoby stwierdzić, czy adw. S. wyjaśnił adw. A., z jakich powodów prosi o zmianę kolejności spraw. Jeśli adw. A. była uprzedzona o przyczynach podanych przez adw. S. i nie miała podstawy do powątpiewania o ich prawdziwości — nie powinna była odmawiać swej zgody, a co najwyżej zwrócić uwagę adw. S., iż niewłaściwie postąpił, nie uzgadniając sprawy przed zwróceniem się do przewodniczącego sądu.

Ponieważ sprawa wymaga dodatkowego wyjaśnienia okoliczności faktycznych, Wydział Wykonawczy orzekł jak wyżej.

3. NIEZASKARŻALNOŚĆ DECYZJI DZIEKANA

(uchwała Wydziału Wykonawczego Naczelnej Rady Adwokackiej
z dnia 30.VIII.1957 r.)

Wydział Wykonawczy Naczelnej Rady Adwokackiej, po rozpoznaniu pisma Rady Adwokackiej w S. z dnia 3 lipca 1957 r. Nr 1152/57 z prośbą o wyjaśnienie, czy decyzje Dziekana Rady o przydzieleniu aplikanta adwokackiego do Zespołu Adwokackiego, o udzieleniu ostrzeżenia dziekańskiego itp. są zaskarżalne,

postanowił:

wyjaśnić, co następuje:

Według art. 26 ust. 1 ustawy o ustroju adwokatury dziekan kieruje pracami rady adwokackiej i wykonuje inne czynności przewidziane w ustawie o ustroju adwokatury.

Do czynności dziekana zalicza ustawa udzielenie w drodze porządkowej ostrzeżenia członkowi izby (art. 55) i dokonanie przydziału aplikanta do zespołu adwokackiego (art. 76).

Udzielania przez dziekana wyjaśnień o adresie, wysokości i źródłach zarobków członka izby ustawa o ustr. adw. wprawdzie wyraźnie nie wymienia jako czynności dziekana, ale uprawnienie dziekana do wykonywania tego rodzaju czynności nie wymagających uchwały rady adwokackiej wypływa z jego funkcji kierowania pracami rady. Jest rzeczą oceny dziekana w każdym konkretnym wypadku, czy według zasad prawa i słuszności należy udzielać tego rodzaju wyjaśnień.

Czynności dziekana zarówno wyraźnie przewidziane w ustawie o ustroju adwokatury, jak i dokonywane w granicach kierowania pracami rady adwokackiej nie są zaskarżalne żadnym środkiem odwoławczym, w sprawach adwokatury bowiem środki odwoławcze są dopuszczalne, jeżeli są przewidziane w ustawie o ustroju adwokatury (art. 12).

Nie wyklucza to, by zainteresowany wystąpił każdego czasu do dziekana o zmianę jego decyzji.

4. BRAK PODSTAW PRAWNYCH DO ŻĄDANIA WYŁĄCZENIA RZECZNIKA DYSCYPLINARNEGO

(uchwała Wydziału Wykonawczego Naczelnej Rady Adwokackiej
z dnia 13.IX.1957 r.)

Wydział Wykonawczy Naczelnej Rady Adwokackiej, po rozpoznaniu sprawy z odwołania adw. J.G. od uchwały Rady Adwokackiej w G. z dnia 4 maja 1957 r. oddalającej wniosek o wyłączenie rzecznika dyscyplinarnego,

postanowił:

odwołanie adw. J.G. pozostawić bez uwzględnienia.

Uzasadnienie

Adw. J.G., członek Zespołu Adwokackiego Nr 1 w G., w zażaleniu z dnia 3 czerwca 1955 r. wysunął przeciwko adwokatom T. i D. szereg zarzutów nadających się do postępowania dyscyplinarnego.

Wydział Wykonawczy Naczelnej Rady Adwokackiej delegował do przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego w tej sprawie Radę Adwokacką w B. ze względu na to, że adwokaci T. i D. byli członkami władz korporacyjnych w G., a kiedy przestali nimi być, dalsze postępowanie zlecone zostało Radzie Adwokackiej w G.

Zarzuty przeciwko wyżej wymienionym adwokatom nie potwierdziły się, wobec czego rzecznik dyscyplinarny Rady Adwokackiej w G. wszczął postępowanie dyscyplinarne przeciwko adw. J.G. o zniesławienie. Wówczas adw. G. wniósł o wyłączenie rzecznika dyscyplinarnego adw. W. i przekazanie prowadzenia dochodzeń dyscyplinarnych innej Radzie. Rada Adwokacka w G. postanowieniem z dnia 4 maja 1957 r. odmówiła temu wnioskowi, albowiem ustawa o ustroju adwokatury i rozporządzenie o władzach dyscyplinarnych w adwokaturze nie zawierają przepisu o wyłączeniu rzecznika dyscyplinarnego.

Od tej uchwały Rady Adwokackiej w G. wniósł adw. J. G. odwołanie do Naczelnej Rady Adwokackiej twierdząc, że wprowadzone powołane przepisy nie przewidują możliwości wyłączenia rzecznika dyscyplinarnego, jednakże tego nie zabraniają, a w danym wypadku rzecznik dyscyplinarny adw. W. jest osobiście zainteresowany w niekorzystnym prowadzeniu dochodzeń przeciwko adw. G.

Wydział Wykonawczy Naczelnej Rady Adwokackiej zważył, co następuje:

Uchwała Rady Adwokackiej w G. z dnia 4 maja 1957 r. jest słuszna i zasadna. Przepisy, na które ta uchwała się powołuje, nie dopuszczają wyłączenia rzecznika dyscyplinarnego. Adw. G. nie przedstawił żadnych danych (ani też akta osobowe i dyscyplinarne tego nie wykazują), które by mogły świadczyć o tym, iż adw. W. jest w tej sprawie stronniczy.

Z tych względów Wydział Wykonawczy Naczelnej Rady Adwokackiej postanowił jak wyżej.

5. ZBIERANIE PRZEZ RADY ADWOKACKIE OPINII O ADWOKATACH (uchwała Wydziału Wykonawczego Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 13.IX.1957 r.)

Wydział Wykonawczy Naczelnej Rady Adwokackiej, po rozpoznaniu zażalenia adw. K.W. na uchwałę Wydziału Wykonawczego Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 10 maja 1957 r.,

postanowił:

zażalenie adw. K.W. pozostawić bez uwzględnienia.

Uzasadnienie

Ministerstwo Sprawiedliwości przesłało w dniu 29 czerwca 1957 r. Naczelnej Radzie Adwokackiej zażalenie adw. K.W. na uchwałę Wydziału Wykonawczego

NRA z dnia 10 maja 1957 r. z prośbą o ponowne zbadanie sprawy wyżej wymienionego adwokata ze względu na podane przez niego nowe okoliczności mogące się przyczynić do wyświeatlenia stawianych mu zarzutów. W zażaleniu tym jednak adw. W. nie przedstawia żadnych nowych okoliczności, twierdzi tylko, że opinie o nim zawarte w jego aktach osobowych oraz inne materiały tam się znajdujące, a nie znane mu, nie polegają na prawdzie.

Wydział Wykonawczy Naczelnej Rady Adwokackiej na posiedzeniu w dniu 10 maja 1957 r. rozpatrywał już zażalenie adw. W. na czynności Rady Adwokackiej w K. w związku z rozesłanym do szeregu osób pismem proszącym o udzielenie opinii o adw. W. ze szczególnym uwzględnieniem faktów, które by wskazywały na niewłaściwy sposób odnoszenia się jego do adwokatów oraz na łamanie praworządności.

Wydział Wykonawczy Naczelnej Rady Adwokackiej doszedł do wniosku, że każda rada adwokacka oraz rzecznik dyscyplinarny jako jej organ mają prawo zbierać o adwokacie opinie, zwłaszcza gdy toczy się przeciwko niemu postępowanie dyscyplinarne oraz gdy z akt osobowych adwokata wynikają pewne świadczące o nim ujemne fakty, które mogą mieć wpływ i znaczenie w postępowaniu dyscyplinarnym. Ocena tych faktów oraz zebranych opinii pod względem dowodowym należy do rzecznika dyscyplinarnego i do rady adwokackiej, gdy następuje umorzenie postępowania, oraz do rzecznika dyscyplinarnego i komisji dyscyplinarnych, gdy następuje wniesienie aktu oskarżenia. W toku postępowania czy to wyjaśniającego, czy też dyscyplinarnego adw. W. ma pełne prawo i możliwość wykazania, że zebrane opinie czy inne materiały świadczące o nim ujemnie są nieprawdziwe. Z tych względów Wydział Wykonawczy Naczelnej Rady Adwokackiej nie widzi podstaw do reasumpcji swej uchwały z dnia 10 maja 1957 r. i dlatego postanowił jak wyżej.

6. OBOWIĄZEK RZECZNIKÓW DYSCYPLINARNYCH PRZEPROWADZENIA DOCHODZEŃ DYSCYPLINARNYCH W TERMINIE 3-MIESIĘCZNYM

(uchwała Wydziału Wykonawczego Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 27 września 1957 r.)

Wydział Wykonawczy Naczelnej Rady Adwokackiej, po rozpoznaniu sprawy przeprowadzania dochodzeń dyscyplinarnych przez rzeczników dyscyplinarnych rad adwokackich,

uchwalił:

zobowiązuje się rzeczników dyscyplinarnych rad adwokackich do zakończenia postępowań dyscyplinarnych w ciągu 3 miesięcy od chwili skierowania sprawy do rzecznika; w uzasadnionych wypadkach rady adwokackie mogą termin ten przedłużyć.

Uzasadnienie

Do Naczelnej Rady Adwokackiej, bezpośrednio lub za pośrednictwem Ministerstwa Sprawiedliwości, Rady Państwa i Polskiego Radia, wpływa wiele skarg oby-

wateli na powolność postępowań dyscyplinarnych prowadzonych przez rzeczników dyscyplinarnych rad adwokackich.

Znaczna ilość tych skarg jest uzasadniona o tyle, że rzeczywiście zdarzają się wypadki przewlekłości dochodzeń, które nieraz trwają blisko rok. W dodatku często się zdarza, że ta długotrwałość dochodzeń prowadzonych przez rzeczników dyscyplinarnych dotyczy spraw mało skomplikowanych, a więc nie jest uzasadniona żadnymi obiektywnymi przyczynami. Również częstym zjawiskiem jest fakt, że rzecznicy dyscyplinarni nie udzielają odpowiedzi na pytania osób, które złożyły skargi na postępowanie adwokata, co do stanu sprawy (np. czy dochodzenie trwa, czy zostało zakończone itp.).

Ten stan rzeczy powoduje słuszne skargi i narzekania ze strony osób zainteresowanych i może stworzyć niepożądaną i niesłuszną opinię, jakoby rady adwokackie utrudniały bądź hamowały prowadzenie dochodzeń przeciwko adwokatom.

Opracowany przez Naczelną Radę Adwokacką projekt nowego rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości o trybie postępowania dyscyplinarnego przewiduje w § 18, że prowadzone przez rzecznika dochodzenie powinno być zakończone w ciągu 3 miesięcy; w wypadkach uzasadnionych rada adwokacka może przedłużyć ten termin.

Nie przesądzając tego, czy i kiedy projektowany przez Naczelną Radę Adwokacką przepis wejdzie do treści nowego rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości o postępowaniu dyscyplinarnym, zachodzi potrzeba uregulowania sprawy już obecnie w drodze uchwały Wydziału Wykonawczego Naczelnej Rady Adwokackiej.

**7. BRAK UPRAWNIENÍ POSZCZEGÓLNYCH CZŁONKÓW ZESPOŁU
DO WNOŠZENIA ODWOŁAŃ OD UCHWAŁ RAD ADWOKACKICH W SPRAWIE
SKIEROWANIA DO ZESPOŁU NOWYCH CZŁONKÓW
(uchwała Wydziału Wykonawczego Naczelnej Rady Adwokackiej
z dnia 27 września 1957 r.).**

Wydział Wykonawczy Naczelnej Rady Adwokackiej, po rozpoznaniu sprawy z odwołania adw. E.D. od uchwały Rady Adwokackiej w Ł. w przedmiocie przydzielenia do Zespołu Adwokackiego w Ł. nowych członków,

p o s t a n o w i ł:

odwołanie adw. E.D. odrzucić.

Uzasadnienie

Adw. E.D. wniósł do Naczelnej Rady Adwokackiej w dniu 13 czerwca 1957 r. odwołanie od uchwał Rady Adwokackiej w Ł. w przedmiocie przydzielenia do Zespołu Adwokackiego w Ł. adwokatów A.N., J.M., Z.S., i J.St.

Odwołanie powołuje się na pogwałcenie § 3 rozp. Ministra Sprawiedliwości z dnia 14 sierpnia 1950 r.

Jak wynika z pisma Rady Adwokackiej w Ł., adw. N. został skierowany do Zespołu w Ł. w dniu 12.I.1955 r., adw. M. w dniu 31.III.1955 r., adw. S. w tymże roku i adw. St. w dniu 20.XII.1956 r.

Z przytoczonych dat należy wnosić, że 14-dniowy termin do wniesienia odwołania przewidziany w art. 12 ustawy o ustroju adwokatury od dawna minął.

Niezależnie od tego należy rozważyć kwestię, czy poszczególni członkowie zespołów adwokackich są uprawnieni do wnoszenia odwołań od uchwał rad adwokackich kierujących nowych członków do zespołów adwokackich.

W myśl powołanego w odwołaniu § 3 rozp. Ministra Sprawiedliwości z dnia 14 sierpnia 1950 r. zmiana składu osobowego członków zespołu wymaga uchwały powziętej większością $\frac{2}{3}$ członków zespołu. Przepis ten powinien znaleźć zastosowanie w równej mierze zarówno w wypadku, gdy chodzi o przyjęcie w poczet członków zespołu nowego członka na jego wniosek, jak i w wypadku, gdy chodzi o zajęcie przez zespół stanowiska w stosunku do adwokata skierowanego do zespołu przez radę adwokacką. Przyjęcie takiego kandydata bez sprzeciwu i dopuszczenie go do pracy w zespole należy uważać za zaakceptowanie jego kandydatury, zgłoszenie zaś sprzeciwu przeciwko kandydaturze i ewentualne wniesienie odwołania mogłoby nastąpić jedynie na skutek uchwały powziętej przewidzianą w rozporządzeniu większością członków zespołu. Natomiast wniesienie odwołania przez pojedynczego członka zespołu należy w obecnym stanie prawnym uznać za niedopuszczalne.

W związku z tym należało postanowić jak wyżej.